

GRENADA

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	344 km ²
Populacja:	114,6 tys.
Skład etniczny:	Ludność pochodzenia afrykańskiego 82%, ludność mieszana 13%, ludność rdzenna 2%, pozostali 3%
Podział administracyjny:	6 parafii i 1 zależność
Religia:	Różne denominacje protestanckie 49%, katolicy 36%, Świadkowie Jehowy 1%, rastafarianie 1%, bezwyznaniowcy 6%, inni 7%
Stolica:	Saint George's – 39 tys. mieszkańców
Inne ważniejsze miasta:	Gouyave 3 tys., Grenville 2,5 tys., Hillsborough 850 mieszkańców
Język urzędowy:	Angielski, w powszechnym użyciu gwarowy francuski
Waluta:	Dolar wschodniokaraibski (1 US\$ = 2,7 XCD)
Główne bogactwa naturalne:	Drewno, owoce tropikalne
Główne gałęzie przemysłu:	Żywność i napoje, tekstylia, lekkie prace montażowe, turystyka, budownictwo, edukacja, operacje call-center
Główne produkty rolne:	Trzcina cukrowa, kokosy, jaja, warzywa, owoce, banany, plantany, grejpfruty, awokado, mango/guawy
Ustrój polityczny:	Federacyjna demokracja parlamentarna w ramach monarchii konstytucyjnej; państwo Wspólnoty Narodów
Głowa państwa:	Król Karol III reprezentowany przez Gubernator Generalną Cecile la Grenade
Premier:	Dickon Mitchell
Minister Spraw Zagranicznych, Rozwoju, Handlu i Eksportu	Joseph Andall
Ambasador Grenady w Polsce:	Vacat
Ambasador RP w Grenadzie:	Vacat; kierujący Ambasadą RP w Caracas (Chargé d'affaires) Daniel Gromann
Najbliższe wybory parlamentarne:	2027

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2024)

PKB (ceny bieżące) :	1,4 mld US\$
PKB per capita:	11,9 tys. US\$
Wzrost PKB:	3,7%
Struktura PKB:	Rolnictwo 3%, przemysł 15%, usługi 65%, niesklasyfikowane 17%
Dług publiczny:	71,3% PKB
Inflacja:	1,1%
Bezrobocie:	11,1%
Poziom korupcji:	56 (poziom Cypru, Czech i Hiszpanii)
Eksport:	43,4 mln US\$
Główni partnerzy w eksporcie:	USA, Trynidad i Tobago, Saint Vincent i Grenadyny, Wlk. Brytania, Saint Lucia, Barbados, Antigua i Barbuda
Główne towary w eksporcie:	Mąka pszenna, karma dla zwierząt, napoje bezalkoholowe, gałka muszkatołowa, farby, polimery, kakao, papier toaletowy, ryby.
Import:	634,7 mln USD
Główni partnerzy w imporcie::	USA, Trynidad i Tobago, Wlk. Brytania, Chiny, Japonia, Barbados, Jamajka
Główne towary w imporcie:	Wyroby przemysłu petrochemicznego, mięso drobiowe, żywność, pojazdy samochodowe, farmaceutyki, produkty chemiczne
Inwestycje zagraniczne:	225,7 mln US\$
Inwestycje grenadzkie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Grenady

Podobnie jak inne kraje karaibskie w przeszłości gospodarka Grenady oparta była na rolnictwie, t jednak jego rola obecnie spadła. Tradycyjnie podstawą tego sektora były (i są) przyprawy, zwłaszcza gałka muszkatołowa. Ponadto na Grenadzie uprawia się kakao, banany, owoce cytrusowe, trzcinę cukrową, warzywa, goździki i cynamon. Grenada również odławia duże ilości ryb, głównie tuńczyka.

Sektor przemysłowy to przede wszystkim destylarnie rumu, przetwórstwo żywności i sektor tekstylny – odzieżowy. Z uwagi na brak złóż mineralnych żadnej roli nie odgrywa górnictwo.

Obecnie najważniejszym sektorem gospodarki Grenady są usługi, przede wszystkim turystyka stymulująca rozwój innych sektorów gospodarki (budownictwo, transport). Rozwija się także sektor usług finansowych.

Wyzwania dla gospodarki Grenady są podobne jak w przypadku innych państw karaibskich - duża podatność na wahania rynku turystycznego, wrażliwość na zmiany światowych cen towarów importowanych, nieustanne zagrożenie klęskami żywiołowymi zmianami klimatycznymi.

Z tych względów Grenada prowadzi aktywne działania w kierunku dywersyfikacji gospodarki, forsując rozwój usług finansowych, transportu, budownictwa, nowoczesnego rolnictwa i rybołówstwa oraz energetyki odnawialnej. Za priorytetowe uznaje zapewnienie zrównoważonego rozwoju kraju, problematykę bezpieczeństwa żywnościowego, transformacji energetycznej i gospodarki morskiej, stworzenie systemu zabezpieczenia przed niszczącymi skutkami katastrof naturalnych zmian klimatycznych, zwiększenie konkurencyjności rodzimego biznesu. Prowadzony jest także program cyfryzacji państwa. Ważne miejsce zajmuje również polityka społeczna – edukacja, ochrona zdrowia.

Te ambitne cele mają być finansowane przez napływ inwestycji zagranicznych. Z tego względu władze tego kraju prowadzą niezwykle otwartą politykę zachęcającą cudzoziemców do inwestowania stosując szeroki system ułatwień, włączając w to możliwość uzyskania obywatelstwa za inwestycje.

4. Stan prawno – traktatowy

Grenada jest członkiem następujących organizacji gospodarczych: ACP/OACPS, CARIFORUM, Caricom, CDB, CELAC, CSME, ECCU, G-77, IBRD, IDA, IFAD, IFC, ILO, IMF, ITUC, LAES/SELA, MIGA, OECS, Petrocaribe, UNCTAD, UNIDO, WCO, WIPO, WTO. Jako członek Caricom i Cariforum ma umowy o wolnym handlu ze wszystkimi państwami karaibskimi, Kostaryką, Dominikaną, Wlk. Brytanią, Kolumbią i Wenezuelą.

Relacje z UE są oparte o Umowę o Partnerstwie Gospodarczym zawartą pomiędzy Cariforum i UE stosowaną od grudnia 2008.

Polska nie ma podpisanych oddzielnych dwustronnych umów gospodarczych z Grenadą.

5. Dostęp do rynku

Przedsiębiorcy w Grenadzie muszą zarejestrować nazwę firmy, działalność gospodarczą oraz uzyskać rejestrację w urzędzie podatkowym IRD. Jeśli towary mają być sprzedawane pod określoną marką lub nazwą handlową, wymagana jest rejestracja znaku towarowego w celu ochrony praw autorskich do znaku towarowego. Aby uzyskać ochronę, znak towarowy musi spełniać określone wymagania.

Przy wjeździe ładunku importer musi złożyć deklarację celną importową wraz z dokumentami handlowymi. Deklarację wraz z załącznikami składa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu ASYCUDA. Po złożeniu deklaracji przeprowadzana jest weryfikacja wstępna w celu ustalenia, czy spełnione są wszystkie wymagania, tj. czy złożono wszystkie niezbędne dokumenty, czy wymagane są dodatkowe potwierdzenia oraz czy uiszczono wszystkie należne cła i podatki. Po ocenie ryzyka i realizacji płatności towar jest kierowany do jednego z 3 kanałów odprawy:

Zielona linia: natychmiastowe odprawienie towarów po uiszczeniu wszystkich opłat i cel

Żółta linia: wymagane jest sprawdzenie dokumentów

Czerwona linia: wymagane jest sprawdzenie dokumentów i dodatkowa kontrola fizyczna towarów.

Towary mogą zostać odprawione przez właściciela towarów lub przez wyznaczonego agenta celnego lub brokera, który realizuje operacje handlu zagranicznego w imieniu wnioskodawcy.

Zabroniony jest import następujących produktów: zarażone bydło, owce lub inne zwierzęta (także ich tusze, skóry, rogi, kopyta lub inne części), niektóre gatunki ryb (okoń czarny, wszystkie odmiany karpia, a także wszystkie odmiany złotych rybek), owoce z rodzaju Musa, określone leki, narkotyki i substancje psychotropowe, niebiodegradowalne wyroby z tworzyw sztucznych (np. jednorazowe torby zakupowe, produkty ze spienionego polistyrenu używane w branży gastronomicznej, tj. pojemniki na żywność, talerze, kubki na gorące lub zimne napoje oraz kartony na jajka), pojazdy silnikowe starsze niż 10 lat, pistolety lub inne urządzenia w formie długopisu lub ołówka stylograficznego, zdolne do oddania dowolnego rodzaju strzału lub naboju (także naboje do takiego pistoletu), urządzenia zawierające gaz łzawiący, towary z godłem Grenady, materiały o charakterze pornograficznym, fikcyjne stemple oraz wszelkie matryce, płyty, instrumenty lub inne materiały nadające się do wykonania takich stempli, złote i srebrne wyroby zagraniczne, noszące imitacje brytyjskich cech probierczych, a także te, które noszą cechy je przypominające i mają niższą próbę, monety będące prawnym środkiem płatniczym w Grenadzie oraz wszelkie monety imitujące takie monety, które nie spełniają ustalonych norm wagi i próby obowiązujących w kraju.

Towary uznane za szkodliwe dla środowiska i zdrowia ludzkiego w Grenadzie mogą podlegać zakazom importu wydanym przez władze krajowe zgodnie z obowiązującymi krajowymi podstawami prawnymi. Zakazy importu oparte na interesie narodowym, np. środki ochrony dóbr kultury i dziedzictwa oraz zapewnienia obronności i bezpieczeństwa narodowego, a także wspierania przemysłu krajowego, mogą być wprowadzane tymczasowo.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Polityka Grenady wobec inwestycji zagranicznych charakteryzuje się otwartością i chęcią współpracy z potencjalnymi inwestorami w celu ułatwienia im wejścia na rynek.

Podstawą prawną regulującą kwestie inwestycji zagranicznych jest Ustawa o Promocji Inwestycji (Investment Promotion Act) z 2014. Ustawa ta promuje, zachęca i chroni inwestycje w Grenadzie, zapewniając inwestorom stabilne ramy podstawowych i wykonalnych praw. Ma ona na celu zagwarantowanie i zapewnienie bezpieczeństwa i uczciwości w ścisłej zgodności z praworządnością oraz najlepszymi międzynarodowymi standardami i praktykami. Jest również zgodna z regulacjami WTO, umową o partnerstwie gospodarczym między UE a Wspólnotą Karaibów (CARICOM) oraz Porozumieniem między Forum Karaibów (CARIFORUM) a UE. Przewiduje równe traktowanie inwestorów krajowych i zagranicznych. Rząd nie nakłada zakazów ani ograniczeń na inwestycje zagraniczne, które różniłyby się od tych stosowanych wobec inwestorów krajowych. Zarówno inwestorzy zagraniczni, jak i krajowi podlegają tym samym przepisom, regulacjom i praktykom egzekwowania prawa. Jedyne ograniczenia dla inwestorów zagranicznych to konieczność uzyskania Licencji na Posiadanie Ziemi przez Obcokrajowców (Alien Landholding License) oraz uiszczenia podatku od przeniesienia własności nieruchomości (Property Transfer Tax). Ograniczenia dotyczą inwestycji uznanych za szkodliwe dla bezpieczeństwa narodowego, środowiska, zdrowia publicznego lub kultury narodowej bądź naruszających prawo Grenady. Inwestorzy zagraniczni zatrudnieni w Grenadzie są zobowiązani do uzyskania pozwolenia na pracę, odnawianego corocznie.

Grenada ma szeroką gamę zachęt inwestycyjnych dostępnych dla inwestorów, przede wszystkim celno – podatkowych. Grenada prowadzi także program Obywatelstwo za Inwestycje (CBI). Polega ono na przyznaniu obywatelstwa bądź za wpłatę bezzwrotnej składki na Narodowy Fundusz Transformacji w wysokości min. 235 000 USD lub za zakup zatwierdzonej przez rząd nieruchomości za kwotę min. 270 000 USD. Zwrot inwestycji może nastąpić w ciągu 5 lat. W ramach tego programu wymagania dla inwestorów nie obejmują testów znajomości języka, egzaminów z historii ani wizyty w kraju. Członkowie rodziny inwestorów mogą również uzyskać paszporty w ramach programu CBI. Lista kwalifikujących się krewnych obejmuje małżonków, dzieci, rodziców, dziadków i rodzeństwo.

Priorytetowe dla władz tego kraju sektory na inwestycje to turystyka, produkcja, rolnictwo i agrobiznes, usługi informatyczne, dostawcy usług telekomunikacyjnych i outsourcing procesów biznesowych, edukacja i szkolenia, zdrowie, przemysł kreatywny, energia, badania i rozwój. Rząd jest również bardzo zainteresowany poprawą gospodarki morskiej. Priorytetowo traktowane są także projekty inwestycyjne powyżej poszczególnych progów inwestycyjnych oraz projekty w określonych lokalizacjach geograficznych.

Ustawodawstwo przewiduje rozstrzyganie sporów w drodze mediacji, arbitrażu i postępowania sądowego na szczeblu krajowym i międzynarodowym.

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko – grenadzkie.

a. Współpraca handlowa

Wg wstępnych danych GUS, eksport Polski do Grenady w 2024 r. wyniósł 117 tys. US\$, natomiast import Polski 74 tys. US\$. Brak jest wiarygodnych danych grenadzkich.

Główne towary w eksporcie: słoń, preparaty żywnościowe, wody i napoje, alkohol etylowy, fotowoltaika, słodycze.

Główne towary w imporcie: gałka muszkatołowa, części maszyn.

b. Współpraca inwestycyjna

Brak jest informacji o polskich inwestycjach w Grenadzie oraz o grenadzkich w Polsce.

c. Perspektywy rozwoju współpracy.

Z uwagi na małą wielkość rynku trudno mówić o większej ekspansji. Największe szanse może mieć tu eksport art. spożywczych, wody i napojów, jachtów i łodzi, motoryzacji, farmaceutyków/biotechnologii, wyposażenia hoteli, zielonych technologii.

Potencjalne dziedziny współpracy inwestycyjnej to turystyka, energetyka OZE, przetwórstwo żywności, budowa jachtów oraz produkcja napojów alkoholowych.